

Naročnina
za državo SHS:
za celo leto naprej Din. 90—
za pol leta " " " 45—
za četrt leta " " " 22-50
za en mesec " " " 7-50

za inozemstvo:
celoletno " " " Din. 150—
mesečno " " " 12-50

Sobotna izdaja:
v Jugoslaviji " " " Din. 10—
v inozemstvu " " " 20—

Posamna štev. 75 par.

SLOVENEK

Cene inseratom:
Enostopna petlinna vrsta malih
oglasov po K 4— in K 6—,
veliki oglas nad 45 mm vi-
šine po K 8—, poslana itd.
po K 12—.

Pri večjem naročilu popust.
Izbaja vsak dan izveščati
ponedeljka in dneva po praz-
niku ob 5. uri zjutraj.

Mesečna priloga: Vestnik SRKZ
Poština plačana v gotovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; neuravnotežena pisma so ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne bran.
Ljubljanske št. 650 za naročnino in št. 349 za oglase,
zagreb 39.011, sarajev 7583, praška in dunaj. 24.797

Volivni red za drž. zbor.

V zakonodajnem odboru so nedavno razpravljali o novem volivnem zakonu za samoupravne skupščine in sprejeli so vladni načrt v načelu. Volivnega zakona za državni zbor vlada sicer še ni predložila narodni skupščini, toda tudi ta zakon temelji na istih principih kakor zakon za samoupravne (oblastne) skupščine. Zato skoro ni dvoma, da bo tudi volivni zakon za državni zbor sprejet v glavnih potezih po predlogih vlade.

Volivni zakon za narodno skupščino (državni zbor) predvideva dva količnika. To je nekaj popolnoma novega. S pomočjo prvega količnika bo mogoče izločiti od končnovoljavne dodelitve mandatov vse kandidatne liste malih strank, ki prvega količnika ne dosežejo; drugi količnik pa bo tvoril podlago za razdelitev mandatov na »velike« stranke.

Naj pojasnimo stvar na zgledih. Neko okrožje voli skupno 5 poslancev. V okrožju je glasovalo 21.000 volivcev, in sicer za 6 kandidatnih list. Za prvo listo je oddanih 6000, za drugo 5000, za tretjo 4500, za četrto 2500, za peto 2000 in za šesto 1000 glasov. Da dobimo oni količnik, ki določa stranke (liste), ki naj pridejo sploh pri delitvi mandatov vpošte, razdelimo število volivcev (21.000) s številom na okrožje odpadajočih mandatov (5). Rezultat delitve je 4200. To število je »strankarski« količnik, t. j.: Stranka (lista), ki ni dobila vsaj 4200 glasov, se iz nadaljnjega računa izloči. V našem primeru so to: četrta, peta in šesta lista, ker imajo vse po manj glasov kakor 4200. Vse te liste ostanejo brez mandata.

Na liste, ki imajo »strankarski« prvi količnik, se razdele razpoložljivi mandati po d'ontovem proporcijem sistemu. V našem slučaju, kjer gre le za tri kandidatne liste, bi bil račun sledeči:

1. lista 6000 : 1 = 6000
 : 2 = 3000
 : 3 = 2000
 : 4 = 1500
 : 5 = 1200
2. lista 5000 : 1 = 5000
 : 2 = 2500
 : 3 = 1666
 itd.
3. lista 4500 : 1 = 4500
 : 2 = 2250
 itd.

Prvih pet največjih količnikov: 6000, 5000, 4500, 3000 in 2500 ima pravico na mandate. Torej dobi prva lista 2, druga tudi 2, tretja pa 1 mandat.

V slučaju, da bi bila dva rezultata pri tej delitvi enaka, bo odločil žreb. Zrebanje izvrši glavni volivni odbor. V okrožjih, kjer se voli en sam kandidat, zmagaja kandidat, ki je dobil največ glasov. Ako pa dobita dva kandidata enako število glasov, odloči žreb.

Sodba poloficioznega lista češke vlade o hrvatskem bloku.

Poloficiozni list češke vlade, »Československa republika«, piše glede naše notranjepolitične borbe sledeče: »Vprašanje združitve jugoslovanskih opozicijskih strank bi bilo mogoče zelo lahko rešiti, a tla za sporazum bi bila najlepše dana, ako bi se 63 poslancev hrvatskega bloka odreklo parlamentarnemu nedelovanju in nepriznavanju belgrajske skupščine ter bi stopilo v blok ostale opozicije na legalnih tleh parlamentarne borbe. Dobili bi tem večjo važnost v očeh vladne koalicije ter bi zavrnili očitane nasprotikov, da so nam pram državi neprijateljsko orientirani. Tudi če bi ne mogli s parlamentarno matematiko doseči tega, za kar se bore, bi v skupščini pripravili teren za popustljivost napram njihovim zahtevam. Glasovi o nujnosti zedinjenja opozicijskih strank bodo morda doprinesli k izpremembi parlamentarne orientacije bloka, ki se ne more delj vzdržati v pravcu negacije parlamentarne dela, ampak mora iskati zedinjenje z ostalimi strankami in se odreči odloženega političnega samevanja.« — To notico je ponatisnilo tudi glasilo bloka, »Hrvat«, 15. t. m.

Ponovni protest Jugoslovanskega kluba.

Belgrad, 21. marca. (Izv.) Na današnji seji narodne skupščine je poslanec dr. Mazzi v imenu Jugoslovanskega kluba podal naslednjo izjavo:

Pri glasovanju o zakonskem predlogu o oblastni in srezki samoupravi je Jugoslovanski klub v svojem oddvojenem mišljenju in v svojih poznejših izjavah poudaril, da krepko stoji na stališču upravne zakonodajne pokrajinske avtonomije. Načrt zakona, ki ga danes prednaša zakonodajni odbor narodni skupščini v odobrenje, je posledica centralizma, katerega je v vidovdanski ustavi sankcionirala vladna večina. Razumljivo je, da moramo mi z vsoto odločnosti nastopiti proti takemu zakonskemu predlogu, ker se z njim zabranjuje Hrvatim in Slovencem, da nadaljujejo tekom časa doseženo visoko razvito socialno, go-

spodarsko in kulturno življenje. S tem zakonom se uničujejo ideali o svobodi, o katerih so od nekdaj sanjali Hrvati in Slovenci in s katerimi so se tolažili za bodočnost. Mi smo po naših zastopnikih v zakonodajnem odboru protestirali proti temu zakonu, a žal se zakonodajni odbor na to ni oziral, ampak nasprotno predlaga narodni skupščini v odobrenje ta zakonski načrt, s katerim se mi ne moremo in tudi ne moremo strinjati, ker se bojimo, da se z njim prepreči konsolidacija naše države in uniči državno edinstvo. Zato protestiramo proti načinu iznositve tega zakona, ker je delovanje parlamenta v drugih in v tem slučaju prišlo do navadnega glasovalnega stroja. Izjavljamo, da bomo glasovali proti zakonskemu načrtu.

Zahteve katoliškega episkopata sprejete.

Belgrad, 21. marca. (Izv.) Včeraj je bila objavljena vest, da finančni minister dr. Kumanudi ni hotel popraviti krivice, ki je bila storjena v ministrstvu ver glede budžetiranja katoliške vere in katoliških

prosvetnih zavodov. Zdi pa se, da je bilo to nesporazumljenje. Zahteve, katere sta v svojem protestu navedla hrvatski in slovenski episkopat in Jugoslovanski klub, so sprejete.

Pogajanja vladnih strank.

Belgrad, 21. marca. (Izv.) Med radikali in demokrati se vrši borba glede čl. 44. volivnega zakona za oblastne skupščine. Radikali so za večinski, demokrati pa za d'ontov sistem. Zdi se pa, da se bodo radikali in demokrati tudi v tej točki kmalu sporazumeli.

Belgrad, 21. marca. (Izv.) Danes dopoldne so se sestali zastopniki vladnih strank h konferenci, na kateri so razpravljali o členu 44. zakonskega predloga glede srezke in oblastne samouprave. Debata je bila zelo dolga in živahna. Tekom razprave se je pokazalo, da se radikali in demokrati ne strinjajo glede volivnega reda. Težkoče so tem večje, ker zastopajo radikali stališče, da je volivni red za oblastne skupščine v tesni zvezi z volivnim redom za narodno skupščino. Muslimani in samostojna kmetijska stranka so se pridružili stališču demokratov. Ker se stranke niso mogle sporazumeti, so sestavile poseben odbor, ki naj razpravlja o tem vprašanju. Ta odbor tvori po šest demokratov in radikalcev. Za danes popoldne je določena prva seja tega posebnega odbora.

Belgrad, 21. marca. (Izv.) Danes so imeli vsi parlamentarni klubi svoje seje, na katerih so razpravljali o členu 44. zak. načrta glede srezke in oblastne samouprave. Na teh konferencah so klubi določili svoje stališče, ki naj ga zavzamejo na skupnih konferencah.

Dr. Ninčić o Vranglu.

Belgrad, 21. marca. (Izv.) Na današnji seji narodne skupščine je odgovarjal minister za zunanje stvari dr. Momčilo Ninčić na vprašanje poslanca Moskovljevića o delovanju ruskega generala Vrangla. Minister veli, da se nahaja odgovor že v komunikaciji, ki ga navaja poslanec v svojem vprašanju. Vlada je izjavila, da se bivanju generala Vrangla na ozemlju naše države ne more pripisati nikakva vojaško-politična važnost. General Vrangel je v naši državi samo begunec in sicer zelo vpliven ruski begunec. Toda on uživa gostoljubnost naše države pod istimi pogoji, kakor vsi drugi ruski begunci. Generala Vrangla nismo priznali kot načelnika ruske vlade niti takrat, ko je na čelu svojih zmagovitih čet korakal proti Moskvi. Zaradi tega je izključeno, da se mu sedaj pripisuje kaka politična važnost. Naša država ni sklenila nobene mednarodne pogodbe proti Rusiji. Zemljoradnik poslanec Moskovljević je ponovno poudarjal, da ima Vrangel politično in vojaško misijo in da je v zvezi z Bolgari in Nemci.

V SVRHO HEGEMONIJE.

Belgrad, 21. marca. (Izv.) Demokrat-ski in radikalni klub razpravljata o razdelitvi Srbije na oblasti. Doslej v tem oziru še ni prišlo do sporazuma. Minister Trifković je izjavil našemu poročevalcu, da se

bo Srbija razdelila tako, da ostanejo stara okrožja. Iz tega se vidi, da bo v Srbiji ostalo veliko več uradništva kakor v ostalih pokrajinah in da bo Srbija dobila tudi več poslanskih mandatov kakor druge pokrajine, ker tvori vsaka oblast volivno enotico.

PRIBIČEVIĆ KONČNO TOŽI.

Zagreb, 21. marca. (Izv.) Današnja »Riječ« poroča iz Belgrada, da je minister Pribičević včeraj popoldne izročil sodišču tožbo proti Stojanu Protiću.

DEMETROVIĆ NAJ POMAGA.

Zagreb, 21. marca. (Izv.) Danes se je v afero Hercigonja-Pribičević vmešal tudi pokrajinski namestnik Demetrović. V članku v »Riječi« dokazuje, da med Pribičevićem in Hercigonjo niso mogle obstojati nobene zveze, ker je Hercigonja pripravljaval atentate tudi na Pašića, Pribičevića in dr. Kukovca.

POLETNEGA ČASA NE BO.

Belgrad, 21. marca. (Izv.) V ministrstvu za socialno politiko so bile konference glede uvedbe poletnega časa. Zadnja konferenca je bila v nedeljo dne 19. t. m., na kateri se je sklenilo, da se letos poletni čas v naši državi ne uvede.

POGAJANJA Z ITALIJO GLEDE REKE.

Rim, 21. marca. (Izv.) Minister za zunanje stvari Schanzer je imel v senatu isti ekspezo o zunanji politiki, kakor v poslanski zbornici. Posebno obsirno se je bavil z reškim vprašanjem. Dejal je, da se vrše pogajanja z jugoslovansko vlado o sporazumu glede rešitve reškega vprašanja. Obe vladi bosta sestavili posebno komisijo, ki naj uredi to vprašanje. Zunanji minister Schanzer je izrazil upanje, da se sporazum čimprej ugodno zaključi.

SKLICANJE REŠKE KONSTITUANTE.

Sušak, 21. marca. (Izv.) Za predsednika konstituyente na Reki je imenovan dr. Rudan, ki je izjavil italijanskemu poslaniku Castelliju, da namerava sklicati konstituyente. Prva seja se ima vršiti danes popoldne. Fašisti so proti konstituenti in zahtevajo, naj izvršuje vlado še nadalje trojica oseb. Pogajanja pa niso imela povoljnega uspeha, vsled česar bo konstituenta najbrže sklicana brez natančnega programa. Vojaški poveljnik Cabrera je izdal proglas, v katerem sklicuje konstituyente za danes, 21. marca in pravi, da je sklicanje potrebno v interesu Reke in domovine. Cabrera pravi v proglasu, da je konstituenti zajamčena zakonitost in vsa svoboda. Kakor se doznava, se avtonomaši ne bodo udeležili se konstituyente.

D'ANNUNZIO ZA RAPALLSKO POGODBO.

Rim, 21. marca. (Izvirno) D'Annunzio je poslal vojaškemu svetu na Reki spomenico, v kateri ga pozivlje, naj vzpostavi v mestu mir in priliko za delo. Rapallsko pogodbo smatra za zakon domovine, kateremu se je treba pokoravati.

Konferenca v Genovi.

Priprave v Genovi.

Pariz, 21. marca. (Izv.) Priprave za gospodarsko konferenco v Genovi hitro napredujejo. Angleška delegacija si je že najela stanovanje v nekem hotelu. Nemška delegacija bo stanovala v hotelu »Eden«. Ministrski predsednik Lloyd George in angleški zunanji minister lord Curzon bosta stanovala v zasebnih hišah. Delegacije posameznih držav bodo zelo številne. Tako bo nemška delegacija obstojala iz 80 članov, italijanska bo štela preko 100 ljudi, Norveška bo imela 8 delegatov, švedska 10, španska 15, Avstrija 6, Madžarska 7, Rusija 80, Češkoslovaška 15, Poljska 35, Grška in Rumunija 20 do 25, Albanija pa 3 delegate. Jugoslavija bo imela najbrže 12 delegatov.

Pariz, 21. marca. (Izv.) »Temps« objavlja članek o programu gospodarske konference v Genovi in poudarja, da morajo imeti zastopniki vseh držav enake pravice in svobodno besedo. Predvsem je treba proučevati finančna vprašanja in reforme uprave, ki naj omogočajo gospodarski razvoj srednje Evrope.

Predposvetovanja v Londonu.

London, 21. marca. (Izv.) Diplomatski poročevalec lista »Daily Telegraph« piše: Izvedenci za predposvetovanja h genovski konferenci, ki se otvorijo danes, so dospeli v London. Angleška in italijanska spomenica imata marsikaj skupnega, prav tako tudi francoska in belgijska.

Posvetovanja v Belgradu.

Belgrad, 21. marca. (Izv.) Te dni se v ministrstvu za socialno politiko sestane konferenca, na kateri se zavzame stališče napram konvencijam, ki naj se sklenejo na mednarodni gospodarski konferenci v Genovi. Načrti teh konvencij predvidevajo ureditev delovnega časa in delovnih pogojev ter zavarovanje pomorščakov.

Konferenca v Moskvi.

Varšava, 21. marca. (Izv.) Rusko zastopništvo v Varšavi je obvestilo poljskega ministra zunanjih poslov Skirmunta, da namerava povabiti Poljsko in baltske države h konferenci, ki naj se v kratkem vrši v Moskvi, in na katere dnevnem redu naj stoji vprašanja, ki se bodo obravnavala na mednarodni gospodarski konferenci v Genovi. Poljska vlada je povabila sprejela s pridržkom, da se čas za moskovsko konferenco tako izbere, da se bodo mogle glede tega odločiti baltske države.

Poincare ne pride v Genovo.

Pariz, 21. marca. (Izvirno) Potrjuje se vest, da se francoski ministrski predsednik Poincare ne napoti v Genovo k mednarodni gospodarski konferenci, ker se radi bivanja predsednika republike Milleranda v Algiru ne more odstraniti za dalje časa iz Pariza.

FRANCOSKA ODLIKOVANJA.

Belgrad, 21. marca. (Izv.) Francoski poslanik na našem dvoru Simons je povabil za petek, dne 24. t. m. k sebi na obed ministra za zunanje stvari dr. Momčila Ninčića, predsednika narodne skupščine dr. Ivana Ribarja in pokrajinskega namestnika za Slovenijo Ivana Hribarja. Pri tej priliki jim izroči komanderski križec častne legije, ki jim ga je podelil predsednik francoske republike Millerand.

POGAJANJA MED STRANKAMI IN VLADO V PRAGI.

Praga, 21. marca. (Izvirno) Včeraj so se tu začela pogajanja med češkoslovaško vlado in rusinskimi zastopniki karpatsko-ruskimi političnimi strank glede razmer v tamkajšnjem ozemlju. Jutri se začne pogajanja z zastopniki socialnodemokratske, mažarske in židovske stranke o pravnih, šolskih in proračunskih vprašanjih, kakor tudi glede razpisa novih volitev. Kakor poroča »Prager Presse«, se stranke v splošnem strinjajo z delovnim programom, ki ga je izdelala vlada.

LJENIN NEVARNO BOLAN.

Berlin, 21. marca. (Izv.) Zdravnik dr. Klemperer je bil poklican v Moskvo, kjer naj preišče Ljenu, ki je že več dni opasno bolan. Poklicala ga je sovjetska vlada.

Po volitvah v Rumuniji.

Rumunija je bila zadnja leta pozorišče ostrih političnih bojov, precej čuden pojav za državo, ki ji je svetovna vojna prinesla uspehe, kot mlakolateri drugi. Ko je bil decembra lanskega leta poražen general Avarescu s svojim nekdanjim zunanjim ministrom Take Jonescu, so rumunski listi splošno pisali, da se vlada ne bo dolgo držala. V parlamentu so se ji izneverili lastni poslanci. Že tedaj se je splošno govorilo o Bratianu kot bodočem možu, parlament pa je bil za štiri tedne razpuščen. Med tem se je izvršila zaroka kralja Aleksandra s princezo Marijo in zaroki je sledil padec Take Jonesca. S 190 proti 81 glasovom je bila njegovi vladi izrečena nezaupnica.

Po demisiji vlade je kralj poveril s sestavo novega kabineta Bratianu, voditelja liberalcev. Bratianu v vodstvu države ni novinec. Na čelu vlade je stal že ob izbruhu svetovne vojne in je še dobro v spominu, koliko se je trudil, da bi Rumunijo spravil iz zveze z Avstro-Ogrsko in se z njo postavil na stran antante.

Ko je v začetku letošnjega leta prevzel Bratianu vlado, njegov položaj ni bil ravno zavidičljiv. Volitve 1. 1920. so mu prinesle samo 9 mandatov, kar je za vlado toliko kakor nič. Zato je razumljivo, da je bil njegov prvi korak razpust parlamenta in senata in razpis novih volitev. Poskus se je prav dobro obnesel. Nedavno so se

izvršile volitve, v katerih je Bratianu zmagal na celi črti in ima v parlamentu zagotovljeno dobro dvetretjinsko večino.

V Rumuniji se voli javno na podlagi splošne in enake volilne pravice. S tem seveda še ni rečeno, da bi vlada ne imela sredstev, s katerimi bi v svoj prid lahko vplivala na izid volitev. In brez dvoma je, da se je teh sredstev tudi Bratianu v precejšnji smeri poslužil. Seveda se samo s tem ne more razlagati velik uspeh Bratianov. Tudi ne z ozirom na to, da v Rumuniji ne poznajo proporca in da vsled tega velike manjšine sploh niso zastopane v parlamentu.

Uspeh Bratianov in poraz opozicijskih strank, posebno Avarescove stranke, je predvsem posledica popolne nesposobnosti dosedanjih vladnih strank. Med prebivalstvom splošno prevladuje mnenje, da je samo Bratianu sposoben zapletene politične, gospodarske in finančne razmere spraviti v sklad in pripraviti državi lepšo bodočnost.

Uspeh Bratianov pa je obenem tudi uspeh monarhistične struje in uspeh kroge. Znani so govori Avaresca v parlamentu, ko je povsem odkrito nastopil za rumunsko republiko in koncediral sedanjemu kralju še doživljensko predsedništvo, za kar je žel burne ovacije.

Zmaga Bratianu pomeni znatno ojačanje stališča kraljevske rodbine med ljudstvom in daljšo dobo mirnega političnega življenja v Rumuniji.

Razmejitve z Mažarsko.

V Osjeku v Slavoniji se je po dvome-sečnem prestanku sestala mednarodna razmejitvena komisija ter začela nadaljevati politični del razmejitve med Jugoslavijo in Mažarsko. Izvršila je delo do hrvatsko-slavonske meje in od Dol. Miholjca začela z delom v Baranji. Prebivalstvo na naši strani v Baranji je člane komisije povsod, kjer so prišli na lice mesta, z velikanskim navdušenjem in zastavami sprejelo ter se povsod izjavljalo za Jugoslavijo, celo v krajih, kjer bivajo Mažari. Našo delegacijo zastopajo pri razmejitvenih delih v Baranji in Bački polkovnik Čolak-Antić, nadalje profesor dr. Polić iz Zagreba, eden naših najboljših pravnikov za mednarodno pravo, narodni poslanik profesor Teržin ter nekateri drugi. Mažarski zastopniki so polkovnik Vassel, baron Vest, major Hadfy I. dr. Predseduje komisiji angleški polkovnik Cree, francosko zastopa polkovnik Marminia, japonsko polkovnik Jamagava in Italijo polkovnik Valvasori. Zanimivo je, da sta se generalnoštabna polkovnika Vassel (Ogrsko) in Valvasori (Italija) v svetovni vojni kot komandanta brigad na soški fronti borila drug proti drugemu v dolini Fella, dočim danes kot člana komisije urejajo državno mejo med Jugoslavijo in Ogrsko. Polkovnik Valvasori in polkovnik Cree sta bila tudi člana razmejitvene komisije med Poljsko in Nemčijo in sta po dovršeni razmejitvi (900 km dolge meje) bila avgusta 1921 dodeljena v komisijo za razmejitve med SHS in Ogrsko.

Dne 23. t. m. se vrši poslovljni banket v Osjeku in se komisija potem preseli v Szegedin, kjer bo nadaljevala razmejitvena dela v Bački.

Upa se, da bo politični del razmejitve do konca aprila t. l. gotov in se potem prične s tehničnimi deli. Meseca aprila pride celokupna komisija v Prekmurje, kjer se sestane z razmejitveno komisijo med Avstrijo in Jugoslavijo, da točno določi na licu mesta tromejo. Ker pa komisija hoče

obenem prisostvovati slovesni otvoritvi novodograjenega mostu čez Muro, odlaga ta posel v Prekmurju do te dobe.

Sestanek vodstva H. P. S. v Mostaru.

12. t. m. se je zbralo pod predsedstvom dr. Mandića vodstvo H. P. S. za Hercegovino. O notranjopolitičnem položaju je govoril poslanec Stjepan Barić, ki je izvajal:

Pučka stranka je svojčas stopila v pregovore skupaj s Hrvatsko Zajednico in muslimani s Stojanom Protićem, da bi se sklenila ustava na podlagi pokrajinskih avtonomij. Da se to ni ustvarilo, za to nosi velik del odgovornosti Radić, kateri ni hotel priti v Beograd, da se sestavi večina, ki je bila za avtonomistično ustavo potrebna. Mesto avtonomije so demokrati z radikalci vsled Radićeve abstinence prevdli centralizem, kateri se naslanja na birokracijo in bajonete, a daje srbskemu plemenu premoč v državi.

Radić zahteva samostalno bansko Hrvatsko, a za Bosno in Hercegovino stoji na stališču, da naj plebiscit odloči. Dokaz temu so izjave, ki jih je podal Radić Protiću, nadalje Radićev »ustav« in izjave strankinega podpredsednika Predavca v Mostaru. Plebiscit pa bi ne mogel izpasti drugače nego v prilog veliki Srbiji. Hrvati bi potem bili veliko na slabšem nego so danes. »Ni mogoče ustvariti druge države, v kateri bi bili združeni vsi Hrvati ali vsaj večina njih, a H. P. S. se ne more odreči enoga dela Hrvatov v prilog drugega dela.«

Poslanec dr. Šimrak je pojasnil svobodomiseln kulturni program Radićev na podlagi zadnjih števk »Slobodnega Doma«.

V tem smislu je pokrajinsko vodstvo H. P. S. za Hercegovino sklenilo tudi celo vrsto resolucij, izrekajoč vrhovnemu vodstvu H. P. S. v Zagrebu ter Jugoslovanskemu klubu popolno zaupanje.

tudi v obliki raznih potez, črt, zanj, kljuk in kljukie jasno prikazuje njegovo duševno stanje. Pravzaprav so znaki pisave mnogo večje važnosti, kakor drugih giblajev trupla, ker nam dajejo možnost, da jih lahko motrimo trajno, čeprav pisec že davno počiva v grobu. In na podlagi takih razmotiranj je nastala veda, katero imenujemo grafologija.¹ Oglejmo si v majhnem obrisu in poljudni obliki to zagonetno vedo, o kateri se še ni razpravljalo med nami.

* * *

Najstarejši dokaz o grafoloških domnevah najdemo v zgodovini Rimljanov. Gaj Sueton, tajnik cesarja Hadrijana, je spisal biografijo rimskih vladarjev »De vita Caesarum«. Tam navaja, da je bil cesar Oktavijan Avgust zelo varčen, o čemur priča njegova stisnjena pisava in okolnost, da je ob zvršetku besed pisal navzdol po robu. Značilno je, da ta dva znaka še danes veljata za dokaz štedljivosti.

Od Suetona dalje nam dolgih 1500 let ni nič znanega o kakih grafoloških poizkusih. L. 1622. jih šele zopet zasledimo. Tega leta je namreč v Bologni izdal znameniti zdravnik Camillo Baldo drobno knjižico z dolgim naslovom: »De ratione cognoscendi mores et qualitates scribentis ipsius epistola, sive de divinatione episto-

¹ Beseda grafologija je grškega izvira ter je sestavljena iz besed: grapho (pišem) in logos (znanost).

Socialni vestnik.

Fran Lavtižar:

DRUŠTVO ZA MLADINSKE DOMOVE V LJUBLJANI.

Posnetek iz letnega poročila za I. upravno dobo do 31. decembra 1921.

(Konec.)

Prvi Mladinski dom stoji, posluje, procvita in rodi lepe sadove! Njegovo delo se splošno priznava. Deca in mladež, broječa že do 250 glav in glavic, iz šentpeterskega predmestja, iz Vodmata, Most, Sela in Zelene jame, se zbira vsak dan tu. Dečki: srednješolci, obrtni naraščaj, ljudskošolski in manjši so to, ki prihajajo semkaj, da se pod skrbnim nadzorstvom vzgajajo, uče, ponavljajo učno stvarino in izdelujejo šolske naloge, se pripravljajo za deklamacije in gledališke predstave, obiskujejo pevske in godbene vaje, se zabavajo, goje telovadbo in športne igre. Najrevnejša decina dobiva v zavodu tudi prehrano.

Računski zaključek za leto 1921. izkazuje 290.027,21 kron dohodkov ter 197.154,25 kron izdatkov.

K prejemkom so prispevali: ustanovni člani 19.280 K, redni člani 990 K, podporni člani 321 K, Vincencijeva družba 19.000 K, vrli ameriški rojaki po dr. Srečku Zamjenu 110.000 K, ministrstvo za socialno politiko 4000 K, predsedstvo deželne vlade za Slovenijo 80.000 K, poverjenišvo za socialno skrb 20.000 K, odsek ministrstva za prehrano 5000 K, Škofijsko društvo za varstvo sirot 9000 K, Krščansko žensko društvo v Ljubljani 800 K, gospodarski in denarni zavodi ljubljanski 15.100 K in razni dobrotniki 6536,21 K.

Vsem oblastem, društvenim članom, dobrotnikom in prijateljem bodi izrečena tudi na tem mestu najiskrenejša zahvala!

Za bodoče pa čakajo društvo ogromni milijonski izdatki. V Mladinskem domu na Kodeljevem se bolj in bolj pojavljajo občutni nedostatki. Največje zlo pa tiči v tem, da opovedujejo stavbe. Leseni temelji trohnijsko in barake se vsedajo. Ni več daleč čas, ko jih bo treba zapustiti in se izseliti.

Vsled tega se je Društvo za mladinske domove klub vsem neprilikam in težavam odločilo, da postavi nov Mladinski dom. Za stavbo, ki bo stala čez deset milijonov v kron, se načrti že izdelujejo. Potrebno stavbišče za zgradbo v obsegu 10.000 m² je društvo kupilo na Kodeljevem. Društveni tajnik g. Srečko Zamjen se mudi že več mesecev v Ameriki, da zbira podpore in darove vrlih ameriških mladinojlovov.

Mnogo denarja pa bo treba zbirati doma. Zato se obrača Društvo za mladinske domove na vse dosedanje podpiratelje in prijatelje z najljudnejšo prošnjo, naj ohranijo svojo blagonaklonjenost društvenim skrbstvenim napravam tudi v bodoče. Socialno in mladinsko skrbstveno delo je, ki ga društvo vrši! V interesu človeške družbe, naroda našega in države naše je, če s pričetim delom vztrajno nadaljujemo.

Zato je gotovo upravičeno, če pričakujemo, da nas bodo pri prostovoljno vršeni zaščiti dece in mladine podpirale naše oblasti in vsa naša javnost.

Podpore in milodare hvaležno sprejema: Društvo za mladinske domove v Ljubljani, Mestni trg št. 8/L.

Zbirajte znamke za Slovensko Stražo!

lariae, kar se po naše nekoliko okrajšano glasi: »Način, kako je mogoče spoznavati lastnosti pisca po njegovi pisavi.«

Baldo je bil torej prvi uvaževanja vredni raziskovalec na tem polju. V svojem spisu med drugim zelo ostroumno podarja, da so za zanesljivo grafološko analizo merodajna le hipno in zaupno sestavljena pisma, dočim je pesmi, premišljene razprave in prepise odklanjati. V počasnem lepopisju namreč ne pridejo duševne lastnosti do prave veljave.

Nekako v ravno tistem času je nepeljski zdravnik Marco Aurelio Severino spisal knjigo: »Vaticinator, sive Tractatus de divinatione literalia«, katera pa radi njegove hipne smrti ni izšla v tisku.

Za Baldijem in Severinom ni bilo skoraj 200 let ničesar slišati o grafologiji. V 17. in 18. stoletju je sicer izšlo v francoskih listih nekaj tovrstnih razprav, katere pa so ostale osamljene v tedanji svetovni literaturi. Mimogrede se jo je spomnil tudi Lavater v svojih študijah o fizionomiji, dasi ji ni posvetil posebne znanstvene pozornosti.

Prvi važnejši spis o grafologiji je zopet izšel leta 1812. izpod peresa abbéja Edvarda Hoquarta in pod naslovom: »L'art de juger de l'esprit et du caractère des hommes et des femmes sur leur écriture...« Hoquart je s svojo študijo vzbudil veliko zanimanje med Francozi, posebno med duhovščino. Oglašati so se začeli

Politične novice.

† »Taborova« senzacija. V dobi senzacij z raznimi memorandi in kurirskimi pismi se je mariborskemu demokratskemu »Taboru« zahotelo žurnalističnih lavorik. Zato je objavil 19. t. m. neko pismo, o katerem trdi, da so ga sestavili zaupniki SLS v Mariboru, podpisali in odposlali načelstvu Slov. ljudske stranke v Ljubljano. Podpisi pa niso objavljeni. Dotično pismo zahteva odločitev zaupnikov glede stališča stranke napram obliki vladavine in ureditve države na federativno-republikanski podlagi. Senzacija, ki jo je nameraval doseči »Tabor«, je seveda izostala, ker vsak strankar, tembolj zaupniki SLS poznajo strankine sklepe in se drže discipline. Pa četudi bi kak zaupnik poslal kak tak predlog načelstvu stranke, bi mi v tem ne videli prav nič posebnega, nič takega, kar bi opravičevalo »Taborove« senzacijske naslove »dokument naše sramote«, »tajni memorandum« itd. Dejstvo pa je, da mariborski zaupniki sploh niso nobenega memoranduma, torej tudi ne »Taborovega« sestavili ali se o njem posvetovali ali odposlali strankinemu načelstvu; kakor se nam poroča, se v krogih zaupnikov SLS na Štajerskem smejejo tako strahovito nerodnemu poizkusu razdvojiti stranko tam, kjer je tako kompaktna, enotna po mišljenju in trdna kakor granitna skala. Nam se le zdi, da je nekdo, ki pozna to kompaktnost SLS na Štajerskem, hotel vzbuditi v javnosti v druge agitacijske svrhe samo mnenje, kakor da bi se dalo na Štajerskem v kalnem ribariti. Tako si namreč politični slabiči radi delajo korajžo. Mariborska pondeljka »Straža« se je na »Taborove« spomenico ozrla s to-le notico: Ko bi ne bili že v sredini resnega postnega časa, bi mislili, da je ta senzacija »Taborova« pustna šala. Da spoznamo svoje najnovejše prišaste, ki so najbrž iz demokratskega tabora pristopili k SLS ter kar čez noč avanzirali za naše zaupnike in ki pišejo take senzacionalne spomenice, zahtevamo od »Tabor«, da objavi tudi datum dotične spomenice in imena vseh podpisanih zaupnikov. Šele potem se hočemo resno pečati s to interesantno spomenico. — Na to bo »Straža« seveda zaman čakala.

† Poziv. Tri dni ni mogel »Naprejek« priti do sapa, ko smo mu mi na podlagi Aristotelove logike dokazali, da marksistični socializem in pravstveni red, nista istovetna niti, če gledamo s stališča teorije, niti, če jemljemo vpoštev realnost. Po treh dneh pa priznava »Naprejek«, da ne more z argumenti več naprej, ker da se z našimi »učeniimi sofizmi in zavijanji« ne more meriti. V svoji nezmožnosti, stvar z eksaktno pisano besedo dognati do konca, predlaga javno diskusijo, češ, na ta način se bo ugotovila resnica, ki je »Naprejek« z lastnimi sredstvi ne more. Očividno stoji »Naprejek« na stališču, da je resnica nekaj takega kakor politične resolucije, ki se sprejemajo ali zmetujejo z absolutno večino glasov. Toda mi hočemo »Naprejeku« pokazati še eksaktnejšo pot, da se preprosti narod uveri, na kateri strani je glede vprašanja o »socializmu in zločinu« resnica. Ker je namreč na eni strani »Naprejek« sam konstatiral, da smo mi mojstri v »sofistik« in je vsled tega naša zmaga v javni diskusiji že vnaprej zagotovljena, in ker je naš spoštovani nasprotnik v »Naprejeku« s svojimi noticami dokazal, da je velik ljubitelj srednjega veka, predlagamo »božji sod« in se poslužujemo svobode, katero nam »Naprejek« daje, da določimo čas in prostor. Vršaj se na Mestnem trgu nedeljo po veliki

Tone Zajc:

Pisava in značaj.

V davno minolih časih so že živeli inteligentni ljudje, ki so iz načina pisave in oblik črk sklepali o duševnem stanju posameznika. Po vestnem primerjanju pisav eno z drugo so v teku časa dognali, da je pisava individualna, ki zamore poleg hipnega duševnega stanja kazati tudi stalne lastnosti človeka. Končno so došli do zaključka, da pisava kaže značaj pisca na način, kakor ga kažejo drugi giblaji trupla in njegovega organizma.

Giblaji človeškega trupla so raznovrstni. To, da korakamo, govorimo itd., vemo, dočim se delovanja živcev in mišic manj zavedamo. Vsak giblaj in vsaka kretnja pa nam predločuje duševno stanje dotičnika. Mahanje z rokami pokazuje nervoznost, trda hoja oholeža, upognjena glava melanholičnega človeka, neslišni horaki pa tihotopca in ovaduha.

Ravno tako, kakor iz hoje in drugih očitnih znakov volje, spoznavamo duševno stanje človeka iz potez obraza. Zadovoljstvo in obup, veselje in žalost, odločnost in bojazen opazimo na obličju bližnjega na prvi pogled, dasi se dotičnik tozadavnih znakov pogostoma ne zaveda.

Navadnim giblajem človeškega trupla so, kakor rečene, podobni tudi giblaji, ki jih povzroča pisava. Ker so večinoma odvisni od direktne volje človeka, zato nam

razni raziskovalci na tem polju, med drugimi tudi kardinal Regnier, škof Boudinet in abbé Jean Hyppolite Michon. Francozom so sledili Nemci: Henze, Humboldt, dr. Schwiedland in drugi.

Michon je v svojih znamenitih spisih, med katerimi se posebno orlikujeta: »Système de Graphologie« in »Méthode de Graphologie«, naštel celo vrsto znamenj, po katerih je mogoče določiti posamezne lastnosti pisca. S tem je grafologiji zelo mnogo koristil, vendar pa tudi njegova dela niso bila brez napak. Svojim »stalnim znamenjem« je posvečal preveč pozornosti, dočim je druga, nič manj važna, zavrgel. Dalje tudi ni vpošteval okolnosti, da daje glavno obilnejše dobri analizi le celotni vtis pisave.

Michon je deloval približno 40 let na polju grafologije, ki je začela zavzemati vedno večji razmah. Francoz Crepieux Jammin, Italijan Cesare Lombroso, Rus Kozlov, Poljak Czeslan Czinsky, Čeh Jaromir Hvezda, Nemci: Preyer, Busse, dr. Klages ter še mnogo drugih so nauke »očeta grafologije« izpopolnili, njegove netočnosti odstranili in znamenja pomnožili. S tem so ustanovili oni višek vede in njene zanesljivosti, na kateri se nahaja dandanes. Največ zaslug pri tem delu pa vsekakor pripada Crepieuxu Jaminu. Njegova knjiga »L'écriture et le caractère« je še vedno najboljšo delo te vrste.

(Dolje.)

maši. Mi izvolimo najboljšega rokoborca iz srede naše telovadne organizacije, socialisti pa svojega. Potem se bosta metala in kdor zmaga, je odločil spor o vprašanju »socializma in zločina« v smislu naše ali »Naprejeve« teze. Razsodnika izvolita preje sporazumno obe stranki izmed kulturnih delavcev, ki ne pripadajo nobeni stranki. Metanje se vrši po starih pravilih kranjske fantovščine.

+ **Pucljevi voli.** »Zagreber Tagblatt« ima poročilo svojega berlinskega dopisnika o razgovoru, ki ga je imel z nemškim gospodarstvom ministrom Schmidtom. Minister Schmidt je omenil tudi nemške datjave (reparacije) Jugoslaviji na račun vojne odškodnine in rekel pri tej priliki: Obseg datjave je določen v pogodbi, ki jo je sklenil sedanji nemški vnanji minister Rathenau kot minister za obnovo z belgrajsko vlado. Nesoglasja, ki so se pojavila glede načina plačevanja vojne odškodnine, nemške vlade ne bodo ovirale, da izpolni napram kraljevini SHS svojo dolžnost, to še toliko bolj, ker je vsled intervencije reparacijske komisije dano jamstvo, da se nemške datjave ne bodo več prodajale v inozemstvo, ampak se v resnici porabile za obnovo Jugoslavije. — Minister Puclj doslej proti temu jamstvu reparacijske komisije še ni protestiral, ampak se je udal v svojo usodo.

+ **Vprašanje jadranske železnice.** O tem vprašanju so začeli belgrajski listi zopet jako živahno razpravljati. Boj se bide na dve strani. Politična stran boja obstoji v tem, ali naj teče nova zveza preko samosrbskega ali tudi preko hrvaškega ozemlja, t. j. ali naj se zveže z Belgradom luka kotorska ali splitsko pristanišče. Gospodarska stran pa obstoji v tem, ali naj teče nova železnica preko Črne gore ali preko Hercegovine in dalje: Ali naj dobi izkoriščanje nove železnice v svoje roke tuji kapital ali naša država. Kakor je pri nas že navada, se kolesa, ki naj »vozijo« v eno ali drugo smer, že prav pridno »mažejo« ...

+ **Pred krizo.** Pod tem naslovom pri naša »Politika« z dne 20. t. m. sledeče poročilo o političnem položaju: »Tekom večerajšnjega dne se mučni položaj vlade g. Nikole Pašića ni mnogo popravil. Predsednik narodne skupščine dr. Ribar je sklical poslance vseh vladnih klubov na skupno sejo. Danes popoldne se bo videlo, če bo mogoče poravnati nesoglasja med vladnimi strankami ali bo moral kabinet g. Pašića demisionirati. Nesoglasja obstoje v sledečih vprašanjih: 1. zaradi volivnega zakona za državni zbor; 2. zaradi moratorija; 3. zaradi razdelitve države na oblasti. Zaradi volivnega zakona se vlada ne bo preveč izpostavljala za poročni princip; zaradi moratorija utegne priti do krize, ki bi veljala ali samo fin. ministru ali pa celokupni vladi; glede razdelitve države na oblasti je pa večina poslancev mišljenja, da je treba to vprašanje rešiti z ukazom, če ne pojde s parlamentom.« — To notico beležimo samo zato, ker dokazuje, kako število vprašanj, v katerih vlada ne more računati s sigurnim številom glasov, vedno bolj raste. Do izbruha pa kriza ne bo prišla še tako kmalu, ker ne ve nihče, kako naprej. To je za današnjo vlado edina rešitev.

+ **Načrt novega tiskovnega zakona.** Po vladnem načrtu novega tiskovnega zakona je sodno postopanje za izsleditev tisk. prestopkov znatno pospešeno. Kazni so obično povečane. Najnižja kazen za obrekovanje je dvomesečni zapor in 5000 dinarjev globe. Sedanja praksa, ki omogoča s sklicevanjem na razne priče zavlačevanje tiskovnih pravnih, se bo uknila. Odpravlja se tudi »odgovorni urednik«; za vse, kar izide v listu, naj odgovarja pravi urednik lista. Ta bo odgovoren tudi za članke s tujim podpisom.

+ **Sestanek dunajskih Frankovcev.** Belgrajska »Politika« objavlja vest z Dunaja, da se je v nedeljo tam vršil sestanek Hrvatskega bloka in na Dunaju živčnih Frankovcev, na katerem je bilo sklenjeno, da Hrvatski blok nastavi pri tujih državah svoje poslanike.

Dnevne novice.

— Naši cerkveni učni zavodi. Poročilo iz seje višjega šolskega sveta o izvršnih učnih uspehih in gimnazij v št. Vidu in v samostanskih učnih zavodih, je »Jutro« zelo razburilo. Da bi si ohladilo razburjeno kri, je udarilo, kakor smo že včeraj poročali, v svoji nedeljski številki po naših semeniščih: Višek vpliva vere na izobrazbo in učenost, pravi »Jutro«, je dosežen v lemenatih, »ki so v znatni meri refugium duševno siromašnih ljudi, kjer pa se še nikdar, odkar svet stoji, ni zgodilo, da bi bil gojenec padele«. To »Jutro« trditev naj »dokažejo« sledeče številke. V ljubljanskem semenišču je danes 80 slovenskih bogoslovcev. Vsi imajo zrelostni izpit, med njimi 24 (to je 30 odstot.) z odliko. Vsi so slušatelji teološke fakultete tukajšnjega vseučilišča. Tudi v mariborskem se-

menišču je veliko odstotkov takih, ki so odnesli z gimnazije zrelostno spričevalo z odliko. To so tisti »duševno siromašni ljudje«. To je res, da se redkokdaj zgodi, da bi kak bogoslovec pri skušnji padel. Ko bi se vsi drugi akademiki tudi tako resno bavili s študijami kakor bogoslovci, bi tudi od njih pri skušnjah nihče ne padel. — Ko se je na zadnji seji višjega šol. sveta govorilo o napredku na srednjih šolah, je zastopnik oddelka za kmetijstvo g. Plavšak (SKS) vprašal referenta: »Ali so izpiti v št. Vidu ravno tako strogi kakor na državnih gimnazijah?« G. nadzornik mu je odgovoril: »Ravno tako, če ne bolj.« »Jutro« pripisuje dobre uspehe temu, da so gojenci v internatu. Toda to je samo eden izmed vzrokov. Resnica pa je, da je krščanska vzgoja mladine v katoliških zavodih tudi zelo važen pripomoček za doseg dobrih učnih uspehov in da se tudi na državnih zavodih učni uspehi ne bodo zboljšali, če se bo na njih krščanska vzgoja ovirala in podirala. Dobri učni uspehi pa prihajajo tudi odtod, ker je učno osebje na katoliških zavodih v svojem mišljenju in delovanju krščansko. Krščanski učitelj se zaveda svoje odgovornosti pred Bogom, dela iz ljubezni do Boga, gleda v svojih učencih otroke božje in božji blagoslov spremija njegovo delo. To so pa seveda faktorji, o katerih »Jutro« pedagogi nimajo nobenega pojma.

— Prvi teden meseca aprila izidejo nove dr. Jeršetove šmarnice: »Znamenje na nebuc. Ker se jih natisne samo 1500, naj jih takoj naroči, kdor jih hoče kupiti. Več o njih, kadar izidejo.

— **Zahvala.** »Kmetijski list« me je priporočal poslancem Jugoslovanskega kluba, da mi preskrbe kako visoko nagrado ali korito. Za to priporočilo se »Kmetijskemu« zahvaljujem, nagrado in korito pa prepustim g. ministru Puclju. — Jos. Hafner, župan v Škofji Loki.

— **Konferenca za pomoč gladijočim v Rusiji.** V nedeljo dne 19. marca se je vršila konferenca na univerzi, katere se je udeležilo 40 delegatov vseh strank in korporacij (razen par). Vsi so soglasno izjavili, da je ta akcija nujno potrebna ter so sklenili vzajemno delovati, da se doseže postavljeni cilj. Organiziral se je pripravljalni odbor, ki bo ukrepal o nadaljnjih korakih. Pozivljamo vso javnost na delo za pomoč gladijočim.

— **Povišanje brzojavnih pristojbin.** S 1. aprilom se zvišajo nekatere brzojavne pristojbine v tuzemskem prometu, in sicer: Pristojbina za besedo se zviša na 30 par in najmanjša pristojbina za brzojavko na 3 Din (to velja tudi za plačani odgovor), odpade pa osona pristojbina 1 Din, ki se je doslej pobirala od vsake brzojavke. Pristojbina za navadno prejemno naznanilo (PC) se zviša od 2 na 3 Din, za nujno (PCD) pa od 6 na 9 Din. Pri brzojavkah z več naslovi (TMX) se zviša pristojbina za vsak prepis od 2 na 3 Din. — Pristojbina za priznanico se zviša na 50 par.

— **Trgovski nastavljenec!** Osrednje društvo trgovskih nastavljenecv poziva vse tovariše, da takoj prijavijo svoj pristop na naslov: V. Vrhune, Ljubljana, poštni predal št. 13. Kdor ne prijavi nastopa, ne bo zastopan na občnem zboru, ki se vrši v petek, dne 24. marca t. l. ob pol 20. uri v posvetovalnici mestnega magistrata v Ljubljani. Pristopajo in članarino določi občni zbor. (k)

— **Spalni vozovi Piserne Wagons-Lits,** Ljubljana, Dunajska cesta 31 nam javlja, da so se spalni vozovi po možnosti popravili, ker so vsled hude zime trpeli, ter vozijo redno in sicer pri brzojavkah: Odhod iz Ljubljane proti Beogradu, vsak četrtek in nedeljo, dnevno pa zveza Zagreb-Belgrad ob 15.58. Odhod iz Ljubljane proti Trstu ob 0.42, odhod dnevno iz Ljubljane proti Dunaju ob 0.40, odhod dnevno iz Ljubljane proti Trstu ob 5.27, dnevno Simplon-Orient-Express, odhod iz Ljubljane 6.17 proti Beogradu, Carigradu, Atenam, Bukarešti. Iz Ljubljane proti Trstu, Milanu, Parizu 16.30. Istotako se dobijo tudi železniške karte v predprodaji.

— **V razpisu službenih mest za državne cestarje** je pri točki 1. Ljubelški cesti pomotoma izostal km 32/86, torej sta razpisani na tej cesti dve cestarski mesti.

Štalske novice.

Št. Trojica v Halozah. Dne 20. t. m. je umrl g. župnik p. Peter (Jožef) Žirovnik, duhovnik minoritskega reda. Pogreb bo danes ob 10. uri dopoldne. Pokojnik je dolgo bolehal. Leta 1914, dne 30. avgusta so ga orožniki aretirali in uklenjenega v verige gnali iz št. Vida pri Ptuj v Gradec. V Ptuj ga je nemška družba pretepevala tako, da je prišel v Gradec ves razmesarjen. Od takrat je pokojnik hiral, dokler ni izdihnil svoje blage duše. Naj v miru počiva!

Št. Dr. Turšič nevarno zbolel. Znonega specialista za notranje bolezni dr. Turšiča v Mariboru so vsled poslabšanja bolezni pripeljali v javno bolnišnico.

Št. Za palačo »Zadružne gospodarske banke« v Mariboru se je v ponedeljek pričelo prvo vidno delo. Zadnje stranke so se izselile iz hiše, na poststranskih poslopih so pričeli že razkrivati streho, kateremu delu sledi v kratkem tudi glavno poslopje. Po odstranitvi vporabnega materiala se vsa poslopja porušijo, ki se naredi prostor za zgradbo nove palače, ki obeta biti v Mariboru znamenita stavba. Od drugih bank v rokah demokratov ni še duha ne sluha o zgradbi saj stanovanj za uradništvo. Edino, kakor smo že poročali, »Posojilnica« bo pričela prihojniti mesec graditi svojo novo palačo.

Gospodarstvo.

g Nemčija in Jugoslavija. O gospodarskih odnosih med Nemčijo in Jugoslavijo je rekel nemški minister za gospodarstvo Schmidt dopisniku »Zagreber Tagblatt«: »Obe državi sta gospodarsko druga na drugo navezani; naravnih zemljepisnih in gospodarskih dejstev se ne da spraviti s sveta. Če pišejo inozemski listi o »gospodarskem podjarmljenju« Jugoslavije od strani Nemčije, da bi jugoslovansko javnost oplašili, moram to trditev odločno zavrniti. Trgovska pogodba jamči Jugoslaviji popolno gospodarsko neodvisnost. O kaki gospodarski »vojski« Nemčije proti Jugoslaviji ne more biti niti govora. Kar je ustvarila narava, to obstoji: Nemčija ima najkrajša trgovska pota v Jugoslavijo, po kopnem preko Solnoegrada in po vodi na Donavi od Passaua navzdol.«

g Delegacija proizvajateljev žilkega solitra za Slovenijo, ki jo je lentsko leto zastopal g. dipl. agr. A. Jamnik, je sedaj prevzela Kmetijsko družbo za Slovenijo v Ljubljani. Namen te delegacije je, da daje vsem poljedelcem polasnila in navodila o najprimernejši uporabi vseh vrst umetnih gnojil, a posebno onih, ki so našim zemljam najpotrebnejša, to so dušičnata. Kmetijska družba je vedno širila uporabo umetnih gnojil, ker si je v svesti, da bodemo naše kmetijsko gospodarstvo dvignili edinele s pomočjo zvišanja pridelkov. To dosežemo deloma z umnim globokim in temeljitim obdelovanjem zemlje, deloma z dobro pripravljanim hlevskim gnojem in slednjič, ker nam rastline jemljejo iz zemlje več hrane, nego jim jo moremo vrniti z domačim gnojem, smo prisiljeni posluževati se umetnih gnojil. Ker je važno, da se kmetovalci pouče v vseh teh vprašanjih, bo kmetijska družba brezplačno doposlala vsakemu kmetovalcu in tistim, ki se za to zanimajo, sledeče letake oziroma brošure: »Gnoj je zlator.« »Kako se rastline hranijo?« »Kaj so umetna gnojila.« »Načrt za osnivanje kmetijskih preizkuševališč.« »Člški soliter in njegova uporaba.« »Navodila za vršenje polkunskega gnojenja s žilskim solitrom.« Na vsa vprašanja, ki se tičejo gnojenja in obdelovanja zemlje, daje brezplačna navodila in nasvete Kmetijska družba za Slovenijo v Ljubljani, Turjaški trg št. 3.

g **Produkcija premoga v Sloveniji.** Premogovna produkcija Slovenije znaša 40 % celokupne premogovne produkcije Jugoslavije. Leta 1921 je bilo v Sloveniji 22 premogovnikov, od katerih je bilo 10 večjih a 12 manjših bolj lokalnega značaja. Leta 1913 se je proizvedlo v Sloveniji premoga za 1.587.137 ton, l. 1919 za 1.169.639 ton, l. 1920 za 1.216.876 ton, a l. 1921 za 1.284.018 ton. Povišanje produkcije znaša nasproti predvojni dobi 6 %, nasproti l. 1919 9 %. — Produkcija posameznih premogovnikov je bila razdeljena sledeče: Trbovlje 529.200 ton (41 %), Zagorje 202.543 ton (16,5 %), Hrastnik 191.780 ton (15 %), Kočevje 71.000 ton (5,5 %), Velenje 141.744 ton (11 %), Zabukovci 24.135 ton (2 %), St. Janž 66.510 (5 %), Mirna 14.428 ton (1,1 %), Prevalje 16.557 ton (1,2 %), vsi ostali 30.336 ton (2 %). — Premogovniki Trbovlje, Zagorje, Hrastnik in Kočevje so last Trboveljske premogokopne družbe in proizvajajo 78 % vsega premoga na Slovenskem.

g **Stanje papirnatga denarja v Jugoslaviji** znaša po zadnjem izkazu Narodne banke z dne 8. marca 4.695.925.710 Din, torej za 57.513.305 Din več kakor po prejšnjem izkazu.

g **Naša mlinska industrija.** Naša mlinska industrija se je zadnje dni zelo razvila. V Jugoslaviji imamo 176 mlinov, od tega odpade na Srbijo 77 mlinov, na Vojvodino 54, Hrvatsko in Slavonijo 19, Bosno 16, Slovenijo 9 in Dalmacijo 2 mlina.

g **Državna cinkarna v Celju** bo dana dne 24. t. m. v zakup na 40 let. Kavejca znaša 100.000 Din.

g **Nemška odškodnina Jugoslaviji.** Nemčija nam mora točen marca dobiti na račun vojne odškodnine 850 vagonov. Prvi del te pošiljave je že prispel, na potu je drugi del okrog 250 vagonov.

BORZA.

Zagreb, 21. marca. Devize. Berlin (ček) 0 do 120, (izplačilo) 120—128, Bukarešta 235—240, Milan 1620—1650, London (izplačilo) 1350—1380, (ček) 0—1350, Newyork 290—295, Pariz 2800 do 2900, Praga (izplačilo) 605—620, (ček) 0—610, Švica 5850—5900, Dunaj 4.50—5.10, Budimpešta 44 do 45. Valute. Ameriški dolarji 290—295, avstr. krene 0—5.50, češkoslov. krene 580—590, nemške marke 118—120, ital. lire 0—1000.

Belgrad, 21. marca. Na današnji borzi je zaključila deviza Berlin po 20.75, Italija je bila zahtevana po 880, London 350, Pariz 650, Praga 145, Švica pa po 1500. Deviza Dunaj je zaključila po 1.22, Newyork pa po 78.50—79.

Curih, 21. marca. Berlin 1.76, Newyork 514, London 22.48, Pariz 46.10, Milan 26.10, Praga 8.95, Budimpešta 0.63, Zagreb 1.60, Varšava 0.13, Dunaj 0.0625, avstrijske krene 0.07.

Dunaj, 21. marca. (Dev.) Devize: Zagreb 2197 do 2203, Belgrad 8765—8792, Berlin 2582.50 do 2592.50, Budimpešta 899.50—905.50, London 32.575 do 32.625, Milan 37.520—37.580, Newyork 7456.50 do 7468.50, Pariz 680.50—681.50, Praga 12.665 do 12.685, Sofia 4895—4905, Curih 145.375—145.625.

— Valute: Dolar 7406.50—7418.50, bolg. levi 4705 do 4805, angl. funti 32.375—32.425, franc. franki 65.750—65.850, ital. lire 36.970—37.030, dinarji 8748—8772, rumunski leji 5844—5856, švic. franki 143.575—144.125, češkoslov. krene 12.640—12.690, mažarske krene 912—918.

Ljubljanske novice.

lj Umrl je v Caribrodu dne 16. marca Pavel Grabnar, kateri je bil v znanem političnem procesu l. 1908. obsojen zaradi jugoslovanske propagande. Lahka mu zemlja!

lj Seznam davčnih družb I, II, III, IV. razreda v svrhu priredbe občne pridobnine za dobo 1922—1923 so na upogled pri davčni administraciji v Ljubljani od 15. do 20. marca. Ti seznamu bodo obonem voljni seznam.

lj »Ljubljana« ima danes nujno odborovo sejo ob 8. uri zvečer. Vsi odborniki točno!

lj Rakovnik. V četrtek, dne 23. t. m. ni predavanja, ker se udeležijo krožek stanovskega govora za mladeniče v cerkvi sv. Jožeta zvečer ob 7. uri.

lj Društvo nižjih državnih uslužbenecv za Slovenijo in Ljubljani ima v nedeljo, dne 26. t. m. v posvetovalnici mestnega magistrata važen sestanek. Dnevni red: Službena pragmatika. (k)

lj Kolo jugoslovanskih sester ima svojo izredno sejo v četrtek, dne 23. t. m. ob 5. uri popoldne. Zelo važna seja!

lj Na resti prijeti tat. Varnostni stražnik Metod Razpotnik je ujavil na Mešnem trgu Rudolfa P., ker je neel veliko nove emajlirane posode.

Med potjo je Rudolf P. ušel, toda stražnik ga je ujel in odvedel na policijo. Ugotovilo se je, da je Rudolf P. zlezal v neko barako skozi okno in odnesel posodo, katere se je lastnici vrnila.

lj Za 400 kren prevaril je Frane Zakotnik izvoška Mihela Šusteršiča. Obljubil mu je, da bo prinesel za ta denar usnja in podplate, toda prinesel mu ni ničesar. Šusteršič je zadevo naznanil detektivu Gerku, kateri je zgolj na osebni popis izsledil Zakotnika, ki je bil med tem po varnostni straži zaradi javnega nasilstva aretiran in je zdaj v zaporih deželnega sodišča.

Cerkveni vestnik.

o Sv. oče o delu za duhovske poklice. Dne 22. febr. t. l. je sprejel Pij XI. rimske župnike pod vodstvom kardinala vikarja Pompilija. Sv. oče je imel na župnike izredno prisrčen, priazen nagovor. Rekel je med drugim: »V resnici ste nam nadvse mili in dragi, s čimer bodi povedano, kako zelo Vam zaupam, priporočujoč Vam vse dobro, ki je morete storiti Rimu s svojim delom in svojo vneto. To redko priložnost porabljam, da Vam prav posebno priporočim delo vseh del: delo duhovskih poklicev. Živo mi prihaja v spomin, kaj je naša milanska cerkev, ki jo še tako zelo nosim v srcu in v rokah, v tem pogledu že storila in še dela. Milan ima danes 2115 duhovnikov brez redovne duhovščine, in to so dobri, v resnici dobri duhovniki. Glavno zaslugu na tem pa imajo — temu sem bil od svojega deinstva priča — dejansko župniki, katerih vnema in prizadevanja za to delo so v resnici občudovanja vredna. Župna duhovščina ve v otrocih in mladih ljudeh odkriti prve kali poklica, zna jih voditi, ohranjati in pospeševati, dokler se dobro organizirano »delo« poklicev« zanje ne zavzame. Ni dvoma, da bo Vaša znana vnema, moji ljubi župniki tega veličastnega mesta, toliko večja, čim večja je stiska našega časa posebno v Rimu, kamor se satanov srd posebno obrača. Tako se bo po Vašem prizadevanju ta božji dar milosti svetega svečenstva znova razcvetel; kajti narodi so dobri, ako imajo zadostno število duhovnikov, dobrih duhovnikov.«

Dijaški vestnik.

d Katoliškim akademikom! Akademski kongregacija vabi vse katoliške akademike k tridnevni, ki jo priredi dne 22., 23. in 24. t. m. Vsak večer ob pol 8. uri je v marijaški kapeli govor in nato blagoslov Govorita gg. vseuč. prof. mons. dr. Ujčič in dr. Ehrlich.

Vestnik S. K. S. Z.

Odbor Slov. kršč. soc. zveze ima danes, 22. marca točno ob 20. uri v I. nadst. Jugoslovanske tiskarne redno sejo. — Dr. J. D., podpredsednik.

Orlovski vestnik.

3. štev. »Mladost« se razpošilja. Vsebina: Ecco, defensores fidei! (+ Benedikt XV. čehosl. Orlom.) — Za pravni prerod. — Poročilo o italijanski in nemški katoliški telovadni organizaciji. — Nadaljevanje spisa: Orlov. (2 sliki.) — 2 pesmi: Orlov; Orlicam. — Zenska telovadba. — Izlet Orlov v Strasbourg. (2 sliki: naši in čehoslov. Orli.) — Povest: Strie Jaka. — Reforma telovadnega reda. — Orlovski poročevalec: Poročilo pripravljalnega odbora za izlet v Brno avgusta 1922 (prinaša že zanimive podrobnosti in mnoga definitivna navodila). — Dopisi. — Književnost. — Prvič po l. 1916 prinaša ta številka inserate (9) in ima iz tega razloga dvojne platnice.

Priglasiti za izlet v Brno od več odsekov in krožkov se niso dobi. Vsled tega se priprave ne morejo gladko vršiti. Da bo mogoče vse ugodnosti pravočasno izposlovati, je nujno potrebno, da se takoj priglasite in pošljete prvi znesek po 400 K na osebo. Kdor se je odločil, da gre v Brno, a še odlašja s priplazom, ogroža dober uspeh celega izleta. Glej poročilo pripravljalnega odbora v 2. številki »Mladosti« in izvrši navodila.

Prosveta.

pr Ljudski oder priredi v nedeljo, dne 26. marca ob pol 8. uri zvečer narodno igro s petjem »Deseti brate«.

pr Občni zbor »Umetnostno-zgodovinskega društva v Ljubljani« bo v četrtek, dne 6. aprila 1922 v fizikalni dvorani učiteljskega po običajnem vzporedu. (k)

pr Jugoslovanska drama v Varšavi. Dne 16. t. m. je mestno gledališče v Varšavi vpriporilo dramo nadarjenega hrvaškega umetnika Josipa Kosora: Požar strasti (O skibe). Prevod je oskrbel J. Geszwind, ki prevaja še druge Kosorjeve drame in dela drugih jugoslovanskih pisateljev, katerih drame vpripori varšavsko gledališče. V kratkem vpripori to gledališče: Smrt majke Jugovicev. Vojnovičeva drama, ki jo je prevedla na poljsko Marija Szepanska, soproga poljskega konzula v Zagrebu. — Gledališki list, ki ga izdaja varšavsko gledališče, je ob priliki vpriporitve Kosorjeve drame povečal jugoslovanski dram in prinaša več člankov, predvsem o zagrebškem gledališču in hrvaški dramu.

Turistika in sport.

Kolesarska Hirijska odprti v nedeljo, dne 26. marca t. l. svojo sezono s Gross Country tekmo, ki se bo vršila v Rožniškem in Podutiškem terenu. Tekmovalna proga bo markirana tik pred tekmo in je dirkačom neznana. Omenimo samo toliko, da bo bila določena proga preko Rožnika, na katerega vrhu bo glavna kontrola. Cilj in štart pri gostilni »Križ« v Šiški. Prijave se sprejemajo do petka zvečer v telovadnici l. državne gimnazije, ali pa do 11. ure zvečer pri blagajni klubove kavarne Prešern. Prijavnina 1 Din. Člani v podsvetju včlanjenih klubov vabljeni. Pozneje prijave se bodo sprejemale tudi še do 1. ure v nedeljo na štartu, toda proti dvojni prijavnini. P. t. obiščanje se naproša, da na gozdnih potih prepušči tekmovalcem prosto pot. Ker je ta tekma prva te vrste v Jugoslaviji, je pričakovati obilne udeležbe, tako od strani tekmevalcev kot športne publike. Vstopnina na cilju 2 Din. Pričetek ob 4. uri popoldne. (K)

Salma

neporušne
kavčukove pete
za čevlje.

Priporočajo se sledeče domače tvrdke:

(Objava 4 Din.)

BATERIJE ZA ŽEPNE SVETILKE:

A. Stadler, Sv. Petra cesta št. 23.

FOTO-LITOGRAFSKA DELA:

po najmodernejšem načinu in zmernih cenah. Jugoslov. tiskarna v Ljubljani.

FOTOGRAFSKI ATELJEI:

Grabiec Franjo, Miklošičeva cesta št. 6.

GRAMOFONI, PLOŠČE

in posamezni deli. A. Rasberger, Ljubljana, Sodna ulica št. 5.

»ILIRIJA«, LESNA TRGOVSKA IN INDUSTRIJSKA DRUŽBA

Ljubljana, Kralja Petra trg št. 8.

KLEPARJI:

Korn T., Poljanska cesta št. 8. Remigir & Smerkol, Florijanska ul. 13.

KLIŠEJE:

za eno- ali večbarvni tisk, za vse oblike in vrste tiska, Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.

KNJIGARNE:

Jugoslovanska knjigarna, Pred škofijo.

MEHANIČNA DELAVNICA za pis. stroje:

Bar Fran, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5.

PARNA PEKARNA:

Jean Schreya nasl. Jakob Kavčič, Gradisce št. 5.

PISALNI STROJI IN POTREBŠČINE:

Bar Fran, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5.

SOBNO SLIKARSTVO:

Zuran Martin, Mestni trg št. 12.

ŠPEDIČIJSKA PODJETJA:

»Orient« d. d., Sodna ulica 3, Tel. 463.

Ranzinger R., Cesta na juž. železnico 7-9.

»OREL« POTREBŠČINE IN KLOBUKI:

Kunovar Ivan, Stari trg št. 10.

STAVB. IN GALANT. KLEPARSTVO:

Ferenc & Fuchs, Ljubljana, Mirje št. 2.

STEKLAR:

Bajželj Jožef, Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 6/II.

SVETLO KOPIRNE ODTISE:

(pavze) pozitivne in negativne, v poljubni velikosti. Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.

TRGOV. Z DEŽNIKI IN SOLNČNIKI:

Mikuš L., Mestni trg 15.

TRGOV. Z ŽELEZNINO IN CEMENTOM:

Erjavac & Turk pri »Zlati lopatic«, Valva-zorjev trg št. 7.

Sušnik Alojzij, Zaloška cesta št. 21.

URARSKA POPRAVILNA DELAVNICA:

Seliškar Ivan, Pot v Rožno dolino št. 10.

(Ceno in točno.)

ZALOGA CEMENTA IN CEM. IZDELKOV

Cihlar Josip, Dunajska cesta št. 67.

ZALOGA POHISTVA:

F. Rajdiga sin, Sv. Petra cesta 17.

PARCELA naprodaj

v Vrhovčevi ulici. — Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 1056.

Dve tehtnici

se ceno prodasta ena decimalna (150 kg), druga bilančna z medenimi škodelicami, ter VOZICEK (Rudi), vse še malo rabljeno; nadalje kompl. POSTELJA ter 1 MIZA. Naslov pove upravnistvo lista pod »8000/1062«.

Naprodaj: Konjska oprava, koleselj, pisalne mize, pisalni pult. — Naslov v upravnistvu »Slovenca« pod št. 1052.

Zamenjam prst za gramoz na Dunajski cesti. Vprašati pri: **Fran Pogačnik**, Dunajska cesta št. 36.

Naprodaj in zakup je več poljskih PARCEL

izven mesta ob Dunajski cesti. Ponudniki dobe pojasnila v odvetniški pisarni dr. SVIGELJA v Ljubljani, Dalmatinova ulica 11.

Za stare kovine:

baker, medenino, svinec, bron

plačuje najvišje cene

FR. STUPICA,

trgovina z železnino, poljedelskimi stroji in RAZSTRELJIVI v Ljubljani, Gosposvetska cesta št. 1.

ŽIČNA MREŽA

za ograje se dobiva v vsaki množini, različne vrste, pri: A. KREMŽARJU, ključavničarstvo, Št. Vid n. Ljubljano.

Dve stanovanji

štiri trgovske lokale, pet lokalov za pisarne se odda v najem v novi zgradbi sredi mesta NOVI SAD za 1. oktober 1922. —

Pojasnila daje:

Štefan Gerich, Novi Sad, Regenta Aleksandra ulica 50.

Ne zabite, da je pri vinu, čaju in kavi najboljši **VIDIC — JESENICE GORENJSKO.**

Bombaž za pletenje v raznih barvah kakor tudi prešite odeje se dobe v trgovini KARL PRELOG, Ljubljana, Stari trg št. 12. 896

Ustanovljeno 1869

NOVOSTI

Ustanovljeno 1869

NAJDETE VELIKO ZALOGO PRI NAKUPU

MANUFAKTURNEGA BLAGA

ZA MOŠKE IN ŽENSKO OBLEKE, PERILNEGA BLAGA, ŠIFONA, NAJBOLJŠE VRSTE CEFIRJA ZA BLUZE IN SRAJCE, NOVOSTI VRUTAH, KAKOR TUDI VSE DRUGO V TO STROKO SPADAJOČE BLAGO, PRI OBČNO ZNANI SOLIDNI TVRDKI

R. MIKLAUC

MANUFAKTURNA TRGOVINA PRI SKOFU LJUBLJANA, LINGERJEVA ULICA, MEDARSKA ULICA, PRED SKOFIJO.

Prodaja lesa.

V gozdovih komendske nadarbine Rebreca na Jezerskem se prodaja približno 1200 plm smrekovega lesa na panju za v posekanje v letu 1922. Oftere je vložiti do dne 20. aprila 1922 pri okrajnem gozdarju Francu Primožiču v Škofji Loki, kjer so tudi prodajni pogoji na vpogled. Predstojništvo komendske nadarbine Rebreca.

OBJAVA.

PETI REDNI OBČNI ZBOR SLOVENSKE ESKOMPTNE BANKE V LJUBLJANI,

kateri je bil sklican na 23. marca 1922 ob 11. uri v bančnih prostorih v Ljubljani, Šelenburgova ulica št. 11, z v tem oglasu določenim dnevnim redom in objavljenem v „Slovenca“ št. 54. z dne 7. marca 1922

se prekliče in preloži

na kasnejši čas, ki bo pravočasno objavljen.

Ljubljana, dne 19. marca 1922.

Upravni svet
Slovenske eskomptne banke v Ljubljani:

Jean B. Pollak
t. č. predsednik.

Karl Kauschegg
t. č. podpredsednik.

Prodajalka kot začetnica želi mesta v kaki trgovini v mestu ali na deželi. Ponudbe na upravo lista. 1066

ŠIVILJA išče delo

po hišah ali na dom. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 1064.

Vzgojiteljico sprejemem za vstop s prvim majem. Pismene ponudbe na ANTONIJO ČUČEK, Ptuj. 1050

Slaščičarskega POMOČNIKA,

popolno samostalnega (plača prvorazredna, mesto stalno), sprejme takoj JOSIP POGLAJEN, pek in slaščičar, Gospić (Hrvatska). 990

Sprejme se: **1 delovodja in več samostojnih pomočnikov** slikarske stroke. Stalno delo, dobra plača.

FR. P. STARE, slikarski mojster, Ljubljana, 948 Florijanska ulica 16.

Strokovnjak v lesni obrti

z večletno prakso, zmožen nemškega, češkega in poljskega jezika, v vseh panogah lesne manipulacije dobro izvežban, išče stalnega mesta. Dopisi pod: »Zanesljiv«/1011 na upravnistvo tega lista.

Kontorist (-inja) dobro izurjen na stroje-pisnjo, slovenske in nemške stenografije, se sprejme. Hrano in stanovanje v hiši, plača po dogovoru. Ponudbe pod »Ljubljana«/982 na upravnistvo »Slovenca«.

Sprejme se takoj poštena in snažna kuharica, ki opravlja tudi družinska hišna dela, k mali družini. Prednost imajo Gorenjke, stare od 20 do 30 let. Plača dobra. — Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 1028.

Sprejme se spretna prodajalka, starejša izvežbana: vežbana: moč v papirni stroki. Ponudbe na upravo lista pod št. 7/1012.

Otroška POSTELJICA

z nočno omarico, omarica za obleke, VOZICEK, polica za knjige in več slik se ugodno proda. — Dunajska cesta št. 25. 1068

PRVA LJUBLJANSKA

preoblikovalnica damskih slammikov

BARBORIČ - ZAVRŠAN, Mestni trg 7

ima najnovejše modele, po katerih se preoblikuje.
:: V zalogi kinčani in prazni klobuki. ::

Josip Neškudla,

Jablone nad Orlicami 86, Čehoslovaška.

Tovarna cerkvenih paramentov, raznovrstnih zastav in cerkvenega orodja. — Priporočajo se prečistiti duhovščini za dobavo vseh v to stroko spadajočih predmetov kakor: mašne plašče, pluviale, dalmatike, cerkvene in društvene zastave, kelihe, monstrance, svečnike itd., sohe, križeva pota v poljubni izvršitvi in ceni. — Solidnost tvrdke jamčijo nebrojna pohvalna pisma in 110 letni obstoj firme.

Vsi cerkveni predmeti so carine prosti. — Na vsa vprašanja takoj odgovori ali predloži vzorce J. NESKUDLA, Ljubljana, hotel „Tratnik“.

Kostanjev les

prosto vagon in večje množine v gozdu kupi J. POGAČNIK, Ljubljana, Dalmatinova ulica št. 1, I. POSREDOVALCI SE DOBRO PLAČAJO!

Continental

Brzojavi: Contipneu,

VIKTOR BOHINEC
POLJANSKA CESTA 5.

Telefon inter. 599.

Jugoslovanska Union-banka

preje Mariborska eskomptna banka

ustanovljena 1. 1872

Beograd, Gornja Radgona, Kranj, Ljubljana, Maribor, Murska Sobota, Velikovec
expozitura v Skofjiloki

Akcijski kapital K 30.000.000

Rezerve K 16.000.000

Izvršuje vse bančne posle
najkulantneje.